

Briuselis, 2023 m. lapkričio 16 d.
(OR. en)

15548/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0414(NLE)

ECOFIN 1191
FIN 1170
UEM 357

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. lapkričio 16 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 729 final
Dalykas:	Pasiūlymas – TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS, kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. liepos 13 d. Įgyvendinimo sprendimas (ES) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) dėl Latvijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 729 final.

Priedama: COM(2023) 729 final

Briuselis, 2023 11 16
COM(2023) 729 final

2023/0414 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

**kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. liepos 13 d. Įgyvendinimo sprendimas (ES)
(ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) dėl Latvijos ekonomikos gaivinimo ir
atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo**

{SWD(2023) 375 final}

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

**kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. liepos 13 d. Įgyvendinimo sprendimas (ES)
(ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) dėl Latvijos ekonomikos gaivinimo ir
atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė¹, ypač į jo 20 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2021 m. balandžio 30 d. Latvijai pateikus nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, Komisija Tarybai pasiūlė teigiamą jo įvertinimą. Taryba teigiamą įvertinimą patvirtino 2021 m. liepos 13 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu²;
- (2) pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalį didžiausias finansinis įnašas, skirtas kiekvienos valstybės negražintinai finansinei paramai, pagal toje dalyje nustatytą metodiką turėtų būti atnaujintas ne vėliau kaip 2022 m. birželio 30 d. To atnaujinimo rezultatus 2022 m. birželio 30 d. Komisija pateikė Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (3) 2023 m. rugsėjo 26 d. Latvija Komisijai pateikė iš dalies pakeistą nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant Reglamento (ES) 2021/241 21c straipsnyje numatytą skyrių „REPowerEU“;
- (4) iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane taip pat atsižvelgiama į didžiausią finansinį įnašą, atnaujintą pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 2 dalį, ir pagal Reglamento (ES) 2021/241 21 straipsnio 1 dalį Komisijai pateikiamas pagrįstas prašymas pasiūlyti Tarybai iš dalies pakeisti Tarybos įgyvendinimo sprendimą, nes dėl objektyvių aplinkybių dalies ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinti nebeįmanoma. Latvijos pateikti daliniai ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano pakeitimai yra susiję su 70 priemonių;
- (5) 2023 m. liepos 14 d. per Europos semestrą Taryba pateikė Latvijai rekomendaciją. Visų pirma Taryba rekomendavo Latvijai išplėsti apmokestinimo sritį, įskaitant turto ir

¹ OL L 57, 2021 2 18, p. 17.

² ST 10157/21; ST 10157/21 ADD 1.

kapitalo apmokestinimą, ir sustiprinti sveikatos priežiūros ir socialinės apsaugos tinkamumą. Ji taip pat rekomendavo Latvijai toliau nuosekliai įgyvendinti savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, skubiai užbaigti „skyrių „REPowerEU“ ir toliau sparčiai įgyvendinti sanglaudos politikos programas. Be to, Taryba rekomendavo pagerinti galimybes mažosioms ir vidutinėms įmonėms gauti finansavimą taikant viešos panaudos ir garantijų sistemas. Energetikos problemų atžvilgiu Taryba rekomendavo Latvijai kuo greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti galiojančias neatidėliotinas energijos paramos priemones ar bent užtikrinti, kad šios priemonės, jei yra būtinos, būtų skirtos apsaugoti pažeidžiamiems namų ūkiams ir įmonėms, jos būtų fiskaliniu požiūriu įperkamos ir išlaikytų paskatas taupyti energiją. Taryba taip pat rekomendavo, kad Latvija sumažintų savo bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro spartindama atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimą ir stiprindama energijos vartojimo efektyvumo priemones, kad užtikrintų pakankamus jungčių pajėgumus ir tęstų sinchronizavimą su Sąjungos elektros energijos tinklu, taip pat kad sustiprintų politikos pastangas ekologinių įgūdžių tobulinimo srityje;

- (6) iš dalies pakeistas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas pateiktas po konsultacijų, vykdytų pagal nacionalinę teisinę sistemą su vietos ir regionų valdžios institucijomis, socialiniais partneriais, pilietinės visuomenės organizacijomis, jaunimo organizacijomis ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Kartu su iš dalies pakeistu ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu pateikta ir konsultacijų santrauka. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija pakeisto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną įvertino vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis;

Daliniai pakeitimai pagal Reglamento (ES) 2021/241 21 straipsnį

- (7) dėl objektyvių aplinkybių Latvijos pateikti daliniai ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano pakeitimai yra susiję su 35 priemonėmis;
- (8) Latvija paaiškino, kad dėl tiekimo grandinės sutrikimų penkių priemonių nebeįmanoma įgyvendinti pradiname ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytais konkrečiomis sąlygomis. Tai susiję su siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 3 ir 4, pagal 1.1.1.1i priemonę (Investicijos. Konkurencingas keleivinis geležinkelių transportas bendroje Rygos miesto viešojo transporto sistemoje), siektina reikšme, kurios eilės numeris yra 5, pagal 1.1.1.2i priemonę (Investicijos. Aplinką tausojantis Rygos miesto viešojo transporto sistemos tobulinimas), siektina reikšme, kurios eilės numeris yra 6, pagal 1.1.1.3.i priemonę (Investicijos. Visa dviračių transporto infrastruktūra), ir siektina reikšme, kurios eilės numeris yra 18, pagal 1.2.1.4.i priemonę (Investicijos. Viešojo sektoriaus pastatų, įskaitant istorinius pastatus, energijos vartojimo efektyvumo didinimas), visos pagal 1 komponentą (Klimato kaita ir aplinkos tvarumas); taip pat su tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 176 ir 177, pagal 6.1.2.1.i priemonę (Investicijos. Geležinkelio rentgeno įrangos susiejimas su BAXE ir dirbtinio intelekto naudojimas krovinių skenavimo atvaizdams analizuoti) pagal 6 komponentą (Teisinė valstybė). Tuo remdamasi Latvija paprašė iš dalies pakeisti siektinų reikšmių, kurių eilės numeriai yra 3, 4, 5, 6, 18 ir 102, aprėptį ir pratęsti tarpinių reikšmių, kurių eilės numeriai yra 176 ir 177, įgyvendinimo terminą. Tarybos įgyvendinimo sprendimas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

- (9) Latvija paaiškino, kad šešių priemonių nebeįmanoma įgyvendinti, kaip buvo numatyta pirminiame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane, dėl didelės infliacijos prie kurios tam tikrais atvejais prisideda ir tiekimo grandinės sutrikimai. Tai susiję su siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 63 ir 64, pagal 2.3.1.2.i priemonę (Investicijos. Pagrindinių įmonių skaitmeninių įgūdžių ugdymas), pagal 2 komponentą (Skaitmeninė transformacija). Tuo remdamasi Latvija paprašė sumažinti siektinų reikšmių, kurių eilės numeriai yra 63 ir 64, vertę. Tai susiję su siektina reikšme, kurios eilės numeris yra 102, pagal 3.1.1.4.i priemonę (Investicijos. Mažai nuomojamų būstų statybos finansavimo fondo įsteigimas), pagal 3 komponentą (Nelygybės mažinimas). Atsižvelgdama į tai Latvija paprašė sumažinti pirmiau minėtos priemonės pradinį užmojį. Tai susiję ir su tarpinėmis bei siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 113, 114, 115, 116 ir 117, pagal 3.1.2.1.i priemonę (Investicijos. Priemonės, skirtos neįgalųjų galimybėms gauti viešąsias paslaugas ir įsidarbinti skatinti), siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 122 ir 123, pagal 3.1.2.3.i priemonę (Investicijos. Ilgalaiškės socialinės rūpybos paslaugos atsparumas ir tęstinumas), ir tarpinėmis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 125 ir 126, pagal 3.1.2.4.i priemonę (Investicijos. Sąveikūs socialinės ir profesinės reabilitacijos paslaugų plėtojimas siekiant didinti funkcinį negalią turinčių asmenų atsparumą), visos pagal 3 komponentą (Nelygybės mažinimas). Siekdama išlaikyti reikiama šių trijų priemonių įgyvendinimo lygį, Latvija kompensavo numatomų išlaidų padidėjimą naudodama papildomus išteklius, kurie prieinami atnaujinus didžiausią finansinį įnašą, skirtą kiekvienos valstybės negražintinai finansinei paramai. Tos objektyvios aplinkybės taip pat yra susijusios su tarpinėmis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 181, 182, 183, 184 ir 185, pagal 6.1.2.4.i priemonę (Investicijos. Kontrolės paslaugų infrastruktūros Kundzinsaloje sukūrimas), pagal 6 komponentą (Teisinė valstybė). Atsižvelgdama į tai Latvija paprašė pratęsti pirmiau minėtų priemonių įgyvendinimo terminą. Tarybos įgyvendinimo sprendimas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (10) Latvija paaiškino, kad keturių priemonių nebeįmanoma įgyvendinti per nustatytą terminą, kuris buvo numatytas pirminiame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane, nes dėl objektyvių aplinkybių reikėjo pratęsti viešųjų pirkimų procesą. Tai susiję su siektina reikšme, kurios eilės numeris yra 66, pagal 2.3.1.4.i priemonę (Investicijos. Metodo į individualias mokymosi sąskaitas plėtojimas), siektina reikšme, kurios eilės numeris yra 78, pagal 2.3.2.3i priemonę (Investicijos. Socialiai pažeidžiamų grupių ir švietimo įstaigų skaitmeninės atskirties mažinimas), pagal 2 komponentą (Skaitmeninė transformacija); tarpinėmis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 119 ir 120, pagal 3.1.2.2.i priemonę (Investicijos. Prognozavimo priemonės kūrimas), pagal 3 komponentą (Nelygybės mažinimas), ir tarpine reikšme, kurios eilės numeris yra 180, pagal 6.1.2.3.i priemonę (Investicijos. Gaunamų pašto siuntų muitinio tikrinimo oro uosto muitinio tikrinimo punkte gerinimas), pagal 6 komponentą (Teisinė valstybė). Tuo remdamasi Latvija paprašė pratęsti tarpinių reikšmių, kurių eilės numeriai yra 119, 120 ir 180, įgyvendinimo terminą ir panaikinti tarpinę siektiną reikšmę, kurios eilės numeris yra 78, bei sumažinti tarpinę siektiną reikšmę, kurios eilės numeris yra 66 (paliekant galutinę priemonės siektiną reikšmę nepakitusia). Tarybos įgyvendinimo sprendimas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (11) Latvija paaiškino, kad dėl nenumatytų kliūčių vienos priemonės įgyvendinti nebegalima, kaip numatyta pirminiame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane. Tai susiję su siektina reikšme, kurios eilės numeris yra 71, pagal 2.3.2.1.i priemonę (Investicijos. Piliečių, įskaitant jaunimą, skaitmeniniai įgūdžiai), pagal 2 komponentą (Skaitmeninė transformacija). Tuo remdamasi Latvija paprašė sumažinti

tarpinės siektinos reikšmės vertę, bet palikti galutinę šios priemonės siektiną reikšmę nepakitusią. Tarybos įgyvendinimo sprendimas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

- (12) Latvija paaiškino, kad 12 priemonių buvo iš dalies pakeistos siekiant įgyvendinti geresnes alternatyvas, kad būtų pasiektas pradinis susijusių priemonių užmojis. Tai susiję su siektina reikšme, kurios eilės numeris yra 12, pagal 1.2.1.2.i priemonę (Investicijos. Energijos vartojimo efektyvumo didinimas versle, kuri planuojama įgyvendinti nacionaliniu lygmeniu mišrios finansinės priemonės forma), ir siektina reikšme, kurios eilės numeris yra 26, pagal 1.3.1.2.i priemonę (Investicijos. Investicijos į potvynių rizikos mažinimo infrastruktūrą), abi pagal 1 komponentą (Klimato kaita ir aplinkos tvarumas). Tuo remdamasi Latvija paprašė padidinti patvirtintų projektų, susijusių su energijos vartojimo efektyvumo didinimu, vertę ir vadovautis apsaugos nuo potvynių rizikos projektų užbaigimu. Šios objektyvios aplinkybės taip pat yra susijusios su siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 35 ir 36, pagal 2.1.2.2.i priemonę (Investicijos. Latvijos nacionalinė federalinė debesija), pagal 2 komponentą (Skaitmeninė transformacija). Tuo remdamasi Latvija paprašė iš dalies pakeisti technologinį sprendimą siekiant viešojo administravimo srityje įgyvendinti modernią IT architektūrą ir debesų kompiuterijos sprendimus. Šios objektyvios aplinkybės taip pat yra susijusios su tarpine reikšme, kurios eilės numeris yra 42, pagal 2.2.1.r priemonę (Reforma. Viso verslo skaitmeninės transformacijos rėmimo regioniniu mastu ciklo sukūrimas), siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 43 ir 44, pagal 2.2.1.1.i priemonę (Investicijos. Skaitmeninių inovacijų centrų ir regioninių informacijos centrų steigimo rėmimas), ir siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 45 ir 46, pagal 2.2.1.2.i priemonę (Investicijos. Parama komercinės veiklos procesų skaitmeninimui), pagal 2 komponentą (Skaitmeninė transformacija). Tuo remdamasi Latvija paprašė išplėsti paramos gavėjų grupes, kad būtų galima plačiau vykdyti ekonomikos skaitmeninę transformaciją. Taip pat Latvija pasiūlė skirtingoms paramos gavėjų grupėms taikyti skirtingų tipų rezultatų vertinimo priemones. Atitinkamai buvo iš dalies pakeistos siektinos reikšmės, kurių eilės numeriai yra 43 ir 44, ir pridėta nauja tarpinė reikšmė, kurios eilės numeris yra 44a, siekiant geriau atspindėti paramą skirtingoms paramos gavėjų grupėms ir numatyti galimybę taikyti susijusio tipo matavimo priemonę. Šios objektyvios aplinkybės taip pat yra susijusios su tarpinėmis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 55, 57 ir 58, pagal 2.3.1.r priemonę (Reforma. Tvarios ir socialiai atsakingos suaugusiųjų mokymosi rėmimo sistemos kūrimas), pagal 2 komponentą (Skaitmeninė transformacija). Tuo remdamasi Latvija paprašė sukurti bendrą reguliavimo sistemą, kaip veiksmingesnį sprendimą siekiant įgyvendinti reformos tikslus ir sustiprinti įsipareigojimus, susijusius su jos įgyvendinimu, bei kartu įgyvendinti esamas ir planuojamas mokymo programas. Šios objektyvios aplinkybės taip pat yra susijusios su tarpine reikšme, kurios eilės numeris yra 128, pagal 3.1.2.5.i priemonę (Investicijos. Bedarbių, darbo ieškančių asmenų ir asmenų, kuriems gresia nedarbas, dalyvavimas darbo rinkoje), pagal 3 komponentą (Nelygybės mažinimas). Tuo remdamasi Latvija paprašė peržiūrėti ir sumažinti skaitmeninių įgūdžių vertinimo priemonių skaičių iki vienos, jeigu būtų dviejų tipų testai, kad būtų patogiau naudotojams ir pasikonsultavus su susijusiais suinteresuotaisiais subjektais. Šios objektyvios aplinkybės taip pat yra susijusios tiksline ir tarpine reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 155 ir 156, pagal 5.1.1.1.i priemonę (Investicijos. Visaverčio inovacijų sistemos valdymo modelio kūrimas ir nuolatinis veikimas), ir tiksline ir tarpine reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 157 ir 158, pagal 5.1.1.2.i priemonę (Investicijos. Inovacijų grupių plėtros rėmimo priemonė), abi pagal 5 komponentą (Ekonomikos pertvarka ir našumo reforma). Tuo

remdamasi Latvija paprašė peržiūrėti inovacijų sistemos valdymo modelį, kad būtų užtikrinta veiksminga parama kuriant inovacijų grupes. Šios objektyvios aplinkybės taip pat yra susijusios su tarpine reikšme, kurios eilės numeris yra 200, pagal 6.3.1.1.i priemonę (Investicijos. Atviras, skaidrus, sąžiningas ir atskaitingas viešasis administravimas), ir su tarpine reikšme, kurios eilės numeris yra 202, pagal 6.3.1.2.i priemonę (Investicijos. Viešojo administravimo profesionalumo didinimas ir administracinių bei gebėjimų stiprinimas), abi pagal 6 komponentą (Teisinė valstybė). Tuo remdamasi Latvija paprašė pakeisti priimtą Kvalifikacijos sistemos gairių dokumentą į vidaus reguliavimo aktą, kad taip būtų sustiprintas teisinis pagrindas Viešojo administravimo mokyklos kompetencijų sistemai priimti. Tarybos įgyvendinimo sprendimas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

- (13) Latvija paaiškino, kad dėl nenumatytų pokyčių, susijusių su skaitmeninių paslaugų teikimu, trijų priemonių nebeįmanoma įgyvendinti pradiniam ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytais konkrečiomis sąlygomis. Tai susiję su siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 29 ir 30, pagal 2.1.1.1.i priemonę (Investicijos. Administravimo modernizavimas ir skaitmeninė paslaugų transformacija, įskaitant verslo aplinką), siektinomis reikšmėmis, kurių eilės numeriai yra 32, 33 ir 34, pagal 2.1.2.1.i priemonę (Investicijos. Centralizuoto valdymo platformos ir sistemos), siektina reikšme, kurios eilės numeris yra 39, pagal 2.1.3.1.i priemonę (Investicijos. Duomenų prieinamumas, dalijimasis jais ir jų analizė), visos pagal 2 komponentą (Skaitmeninė transformacija). Tuo remdamasi Latvija paprašė perskirstyti finansavimą šioms priemonėms ir iš dalies pakeisti siektinos reikšmės, kurios eilės numeris yra 39, vertę. Tarybos įgyvendinimo sprendimas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (14) Latvija taip pat paaiškino, kad dėl objektyvių aplinkybių vienos priemonės nebeįmanoma įgyvendinti plane numatytais konkrečiomis sąlygomis, nes yra problemų dėl suderinamumo su valstybės pagalbos taisyklėmis pagal Sutarties 107 straipsnį, kurios nebuvo numatytos planavimo etape. Tai susiję su siektinos reikšmės, kurios eilės numeris yra 82, pagal 2.4.1.1.i priemonę (Investicijos. Pasyviosios infrastruktūros kūrimas „Via Baltica“ koridoriuje 5G aprėpčiai), pagal 2 komponentą (Skaitmeninė transformacija), pašalinimu. Tuo remdamasi Latvija pasiūlė panaudoti finansinius išteklius, kurių atsirado pašalinus siektiną reikšmę, kurios eilės numeris yra 82, siekiant padidinti siektinos reikšmės, kurios eilės numeris yra 83, pagal 2.4.1.2.i priemonę (Investicijos. Plačiajuosčio ryšio arba labai didelio pralaidumo tinklo „paskutinio kilometro“ infrastruktūros plėtra), pagal 2 komponentą (Skaitmeninė transformacija), užmojus. Tarybos įgyvendinimo sprendimas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (15) Latvija paaiškino, kad dvi priemonės buvo iš dalies pakeistos siekiant įgyvendinti geresnes alternatyvas, kad būtų pasiektas pradinis susijusios priemonės užmojis. Tai susiję su siektina reikšme, kurios eilės numeris yra 108, pagal 3.1.1.6.i priemonę (Investicijos. Netaršių transporto priemonių pirkimas savivaldybės funkcijoms ir paslaugoms atlikti), pagal 3 komponentą (Nelygybės mažinimas). Kartu Latvija pasiūlė panaudoti finansinius išteklius, kurių atsirado sumažinus siektiną finansavimo sumos reikšmę, kurios eilės numeris yra 108, kad būtų padidinta siektina reikšmė, kurios eilės numeris yra 106, pagal 3.1.1.5.i priemonę (Investicijos. Švietimo įstaigų infrastruktūros kūrimas ir įrengimas), pagal 3 komponentą (Nelygybės mažinimas), siekiant papildomai sustiprinti infrastruktūros plėtrą ir padidinti švietimo įstaigų turimos įrangos kiekį. Tarybos įgyvendinimo sprendimas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

- (16) Komisija mano, kad Latvijos nurodytos priežastys pateisina dalinį pakeitimą pagal to reglamento 21 straipsnio 2 dalį;

Korektūros klaidų ištaisymas

- (17) Tarybos įgyvendinimo sprendimo tekste buvo aptikta korektūros klaidų, turinčių įtakos 35 priemonėms. Siekiant ištaisyti šias korektūros klaidas, neatitinkančias 2021 m. balandžio 30 d. Komisijai pateikto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano turinio, dėl kurio susitarė Komisija ir Latvija, Tarybos įgyvendinimo sprendimas turėtų būti iš dalies pakeistas. Šios korektūros klaidos yra susijusios su 1.1.1 priemone (Reforma. Rygos metropolinės zonos transporto sistemos žalinimas), 1.2.1.1.i priemone (Investicijos. Daugiabučių pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimas ir perėjimas prie atsinaujinančiosios energijos technologijų), 1.2.1.3.i priemone (Investicijos. Savivaldybių pastatų ir infrastruktūros gerinimas skatinant perėjimą prie atsinaujinančiosios energijos technologijų ir didinant energijos vartojimo efektyvumą), visos pagal 1 komponentą (Klimato kaita ir aplinkos tvarumas); 2.1.1.r priemone (Reforma. Nacionalinių procesų ir paslaugų modernizavimas ir skaitmeninė transformacija), 2.1.2.r priemone (Reforma. Nacionalinių IRT išteklių naudojimo veiksmingumo ir sąveikumo didinimas), 2.1.2.1.i priemone (Investicijos. Centralizuoto valdymo platformos ir sistemos), 2.1.3.r. priemone (Reforma. Nacionalinių ekonominių duomenų ir skaitmeninių paslaugų ekonomikos plėtra), 2.2.1.2.i priemone (Investicijos. Parama komercinės veiklos procesų skaitmeninimui), 2.2.1.3.i. priemone (Investicijos. Parama naujų produktų ir paslaugų įdiegimui į verslą), 2.2.1.4.i. priemone (Investicijos. Finansinės priemonės, skirtos ekonominės veiklos vykdytojų skaitmeninei transformacijai palengvinti), 2.2.1.5.i priemone (Investicijos. Žiniasklaidos įmonių skaitmeninės transformacijos skatinimas), 2.3.1.1.i priemone (Investicijos. Aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių įgijimo užtikrinimas), 2.3.1.3.i priemone (Investicijos. IRT specialistams skirto savarankiško mokymo metodo kūrimas), 2.3.r priemone (Reforma. Visuomenės ir valdžios skaitmeninei transformacijai reikalingi skaitmeniniai įgūdžiai), 2.3.2.2.i priemone (Investicijos. Valstybės ir vietos valdžios skaitmeninės transformacijos įgūdžių ir gebėjimų ugdymas, 2.4.1.r priemone (Reforma. Plačiajuosčio ryšio infrastruktūros plėtra), visos pagal 2 komponentą (Skaitmeninė transformacija); 3.1.1.r priemone (Reforma. Administracinė teritorinė reforma), 3.1.1.1.i priemone (Investicijos. Regioninių ir vietinių kelių tinklo tobulinimas) ir 3.1.1.2.i priemone (Investicijos. Savivaldybių gebėjimų gerinti paslaugų efektyvumą ir kokybę stiprinimas), 3.1.2.r priemone (Reforma. Galimybė naudotis socialinėmis ir užimtumo paslaugomis remiant minimalių pajamų reformą), 3.1.2.5.i priemone (Investicijos. Bedarbių, darbo ieškančių asmenų ir asmenų, kuriems gresia nedarbas, dalyvavimas darbo rinkoje), visos pagal 3 komponentą (Nelygybės mažinimas); 4.1.1.r priemone (Reforma. Į žmogų orientuotos, visapusiškos ir integruotos sveikatos priežiūros sistemos tvarumas ir atsparumas), 4.1.1.1.i priemone (Investicijos. Parama visuomenės sveikatos moksliniams tyrimams), 4.1.1.2.i priemone (Investicijos. Parama universitetų ir regioninių ligoninių sveikatos infrastruktūrai stiprinti), 4.1.1.3.i priemone (Investicijos. Parama antrinių ambulatorinių paslaugų teikėjų sveikatos priežiūros infrastruktūrai stiprinti), 4.2.1.r priemone (Reforma. Žmogiškųjų išteklių teikimas ir kvalifikacijos kėlimas), 4.3.1.1.i priemone (Investicijos. Parama vertinant ir gerinant ne ligoninėje teikiamų antrinių sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą), visos pagal 4 komponentą (Sveikata); 5.1.r priemone (Reforma. Inovacijų sistemos valdymas ir privačių investicijų į MTP paskatos), 5.2.1.r priemone (Reforma. Aukštojo mokslo ir mokslinės kompetencijos bei valdymo reforma), pagal 5 komponentą (Ekonomikos pertvarka ir našumo reforma); 6.1.1.r priemone (Analizės

stiprinimas ir duomenų valdymo plėtojimas mokesčių administravimo ir muitinės srityje), 6.1.2.r priemone (Reforma. Nuotolinė ir centralizuota muitinio tikrinimo punktuose nuskenotų atvaizdų analizė), 6.2.1.2.i priemone (Investicijos. Gebėjimų tirti ekonominius nusikaltimus stiprinimas), 6.2.1.3.i. priemone (Investicijos. Vieno mokymo centro, skirto teisėjų, teisėjų darbuotojų, prokurorų, prokurorų padėjėjų ir specializuotų tyrėjų kvalifikacijai kelti, įsteigimas (tarpdisciplininiai klausimai)), 6.3.1.3.i. priemone (Investicijos. Viešojo administravimo inovacijų ekosistemos kūrimas), 6.3.1.4.i priemone (Investicijos. Nevyriausybinų organizacijų augimas siekiant stiprinti atstovavimą socialinei apsaugai ir stebėti viešuosius interesus), visos pagal 6 komponentą (Teisinė valstybė). Šie ištaisymai neturi įtakos minėtų priemonių įgyvendinimui;

Skyrius „REPowerEU“, įtrauktas pagal Reglamento (ES) 2021/241 21c straipsnį

- (18) skyriuje „REPowerEU“ numatyta nauja reforma ir trys naujos investicijos. Reforma siekiama sumažinti bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro ir sparčiau įgyvendinti Latvijos siekį tapti žaliają energiją eksportuojančia šalimi. Pirmąja investicija siekiama paspartinti nacionalinio tinklo sinchronizavimą su žemyninės Europos elektros tinklais ir užtikrinti bei stabilizuoti energijos tiekimą. Antroji investicija suskirstyta į keturias dalis ir ja siekiama modernizuoti, skaitmenizuoti ir apsaugoti nacionalinį energijos tinklą: a) padidinant nacionalinio tinklo pajėgumą, kad būtų galima labiau integruoti kintamų atsinaujinančiųjų išteklių energiją, b) atnaujinant perdavimo linijas, c) įgyvendinant pažangų išmaniojo energijos skirstymo valdymo sprendimą ir d) atliekant analitinius tyrimus, kurie būtini siekiant parengti Latvijos planą, kaip tapti žaliają energiją eksportuojančia šalimi. Trečioji investicija skirta naujo tvaraus biometano įpurškimo punkto statybai ir IT sprendimui, skirtam išmaniam įpurškimo punkto valdymui, sukurti;
- (19) reforma taip pat remiamos ir skatinamos energetikos bendrijos, todėl ji padeda spręsti energijos nepritekliaus problemą;
- (20) Komisija įvertino iš dalies pakeistą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant jo „REPowerEU“ skyrių, pagal Reglamento 2021/241 19 straipsnio 3 dalyje nustatytus vertinimo kriterijus;

Subalansuotas atsakas, prisidedantis prie šešių ramsčių įgyvendinimo

- (21) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies a punktą ir V priedo 2.1 kriterijų, iš dalies pakeistas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas, įskaitant skyrių „REPowerEU“, iš esmės (A reitingas) yra visapusiškas ir deramai subalansuotas atsakas į ekonominę ir socialinę padėtį ir taip tinkamai prisideda prie visų šešių to reglamento 3 straipsnyje nurodytų ramsčių įgyvendinimo, atsižvelgiant į konkrečius šiai valstybei narei kylančius uždavinius ir jai skirtus finansinius asignavimus;
- (22) kalbant apie pirmąjį ramstį, žaliams uždaviniams spręsti skirtos papildomos priemonės įtrauktos į iš dalies pakeistą Latvijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, konkrečiai, į skyrių „REPowerEU“. Šiame skyriuje nurodytomis priemonėmis padedama siekti Sąjungos 2030 m. klimato tikslų ir Sąjungos tikslo dėl poveikio klimatui neutralumo iki 2050 m., nes nacionalinis energijos tinklas parengiamas didesniai elektros energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių integravimui ir padidinamas tvaraus biometano naudojimas. 7.1.r priemone (Reforma. Nacionalinio energetikos sektoriaus transformavimas) numatoma: i) sukurti galimybių atveriančią sistemą energetikos bendrijoms, gaminantiems vartotojams ir mikrogeneratorių

savininkams, ii) nustatyti sąlygas veiksmingesniam perdavimo ir skirstomųjų tinklų naudojimui ir iii) nustatyti sąlygas didesniai tvaraus biometano, kuris turėtų būti įpurškiamas į esamą gamtinių dujų tinklą, naudojimui. Numatoma, kad prie žaliosios pertvarkos ar dėl jos kylančių problemų sprendimo labai prisidės visos į skyrių „REPowerEU“ įtrauktos priemonės;

Visų ar didelės dalies šaliai skirtose rekomendacijose nustatytų uždavinių sprendimas

- (23) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir V priedo 2.2 kriterijų numatoma, kad iš dalies pakeistas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas, įskaitant jo skyrių „REPowerEU“, padės veiksmingai (A reitingas) spręsti visus uždavinius arba didelę dalį uždavinių, nustatytų atitinkamose konkrečiai Latvijai skirtose rekomendacijose, įskaitant mokestinius klausimus, arba uždavinius, nustatytus kituose atitinkamuose dokumentuose, kuriuos Komisija oficialiai priėmė per Europos semestrą;
- (24) visų pirma iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane atsižvelgiama į konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, kurias Taryba oficialiai priėmė prieš Komisijai įvertinant iš dalies pakeistą planą. Kadangi didžiausias Latvijai skirtas finansinis įnašas buvo sumažintas, į 2022 ir 2023 m. rekomendacijas, nesusijusias su energetikos uždaviniais, bendrame vertinime neatsižvelgiama;
- (25) įvertinusi pažangą, padarytą įgyvendinant visas atitinkamas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, tuo metu, kai buvo pateiktas iš dalies pakeistas ekonomikos gaivinimo ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas, Komisija daro išvadą, kad, įgyvendinant rekomendacijas dėl fiskalinės politikos (2022 m.), kovos su pinigų plovimu (KŠSR 2020.4.1., 2019.1.3.), paramos likvidumui kovojant su krizės poveikiu (KŠSR 2020.3.1.), taip pat dėl viešųjų investicijų į dvejopą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką didinimo (KŠSR 2022.1.2.), padaryta didelė pažanga;
- (26) iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pateikiamas išsamus viena kitą papildančių reformų ir investicijų rinkinys, kuriuo prisidedama prie visų ar didelės dalies ekonominių ir socialinių uždavinių, nustatytų Latvijai pagal Europos semestrą skirtose Tarybos rekomendacijose, sprendimo, visų pirma dėl žaliosios (KŠSR 2020.3.6, 2020.3.5., 2019.3.3., 2019.3.4.) ir skaitmeninės (KŠSR 2020.3.7., 2019.3.5.) pertvarkų, socialinės atskirties (KŠSR 2020.2.1., 2020.2.4., 2019.2.1., 2019.2.3.), sveikatos priežiūros (KŠSR 2020.1.2., 2019.2.3.), regionų skirtumų (KŠSR 2019.4.1.) ir įperkamo būsto (KŠSR 2019.3.2.), skaitmeninių įgūdžių ir suaugusiųjų mokymosi (KŠSR 2020.2.4., 2019.2.2., 2019.2.4.) ir aukštojo mokslo (KŠSR 2019.2.2.), konvergencijos ir našumo didinimo, įskaitant mokslinius tyrimus ir inovacijas bei paramą verslo investicijoms (KŠSR 2020.3.4., 2019.3.1.), ir dėl administracinių gebėjimų, įskaitant mokesčių administravimą, viešuosius pirkimus ir teismų sistemą (KŠSR 2019.4.1.);
- (27) iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane Latvija neišbraukia jokių reformų ir išlaiko jų užmojų pagal visus šešis komponentus. Dėl objektyvių priežasčių sumažintos kai kurių investicijų siektinos reikšmės yra kompensuojamos padidinant siektinas reikšmes ar ieškant geresnių alternatyvų kitose;
- (28) numatoma, kad skyriuje „REPowerEU“ numatyti veiksmai padės įgyvendinti su energetika susijusias 2022 ir 2023 m. konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas. Visų pirma, tikimasi, kad įgyvendinus 7.1.r reformos priemonę (Reforma. Nacionalinio energetikos sektoriaus transformavimas) sumažės bendra priklausomybė nuo iškastinio kuro, nes bus paspartintas atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimas. Be

to, tikimasi, kad investavimo priemonėmis 7.2.i (Investicijos. Energijos tiekimo saugumas ir stabilumas ir sinchronizavimas su Sąjungos tinklu), 7.3.i (Investicijos. Elektros perdavimo ir skirstomųjų tinklų atnaujinimas, skaitmeninimas ir apsaugojimas) ir 7.4.i (Didesnis tvaraus biometano kiekio naudojimas) taip pat pavyks sumažinti bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro ir paspartinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimą, didinant naudojamo tvaraus biometano kiekį, skaitmenizuojant, atnaujinant ir apsaugant nacionalinius elektros perdavimo ir skirstomuosius tinklus ir padidinant elektros energijos pajėgumus ir jos kaupimo pajėgumus. Taip pat tikimasi, kad jos užtikrins pakankamus jungiamųjų linijų pajėgumus ir tolesnį sinchronizavimą su Sąjungos elektros tinklu;

Reikšmingos žalos nedarymo principas

- (29) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies d punktą ir V priedo 2.4 kriterijų, iš dalies pakeistu ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu, įskaitant skyrių „REPowerEU“, numatoma užtikrinti, kad jokia šiame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta reformų ir investicinių projektų įgyvendinimo priemone nebūtų padaryta reikšminga žala aplinkos tikslams (A reitingas), kaip tai suprantama pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852³ 17 straipsnį (principas „nedaryti reikšmingos žalos“);
- (30) laikantis Komisijos techninėse gairėse dėl reikšmingos žalos nedarymo principo taikymo pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamentą (2021/C58/01) nustatytos metodikos, iš dalies pakeistame plane įvertinama, ar laikomasi reikšmingos žalos nedarymo principo. Priemonių pakeitimai, padaryti iš dalies keičiant planą, nedaro poveikio ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano pirminės redakcijos vertinimui;
- (31) dėl visų iš dalies pakeistų ir naujų reformų ir investicijų, įskaitant skyrių „REPowerEU“, Latvija pateikė kiekvienos priemonės vertinimą pagal reikšmingos žalos nedarymo principą. Prireikus į atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes įtrauktos konkrečios apsaugos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad būtų laikomasi reikšmingos žalos nedarymo principo. Remiantis Latvijos pateikta informacija, galima daryti išvadą, kad planu numatoma užtikrinti, kad jokia priemone nebūtų daroma reikšminga žala aplinkosaugos tikslams, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje;
- (32) jokiai priemonei pagal iš dalies pakeistą Latvijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant jo skyrių „REPowerEU“, nėra taikomas Reglamento (ES) 2021/241 21c straipsnio 3 dalies a punktas;

Indėlis į „REPowerEU“ tikslus

- (33) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies da punktą ir V priedo 2.12 kriterijų, numatoma, kad skyriumi „REPowerEU“ bus dideliu mastu veiksmingai (A reitingas) prisidedama prie Sąjungos energetinio saugumo, energijos tiekimo diversifikavimo, didesnio atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo ir didesnio energijos vartojimo efektyvumo, didesnių energijos kaupimo pajėgumų arba būtino priklausomybės nuo iškastinio kuro sumažinimo iki 2030 m.;

³ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

- (34) skyriuje „REPowerEU“ numatytais priemonėmis tikimasi prisidėti prie Reglamento (ES) 2021/241 21c straipsnio 3 dalies b, c ir e punktuose nustatytų tikslų. Numatoma, kad investicijos į tvarų biometaną ir susijusi reforma padidins šio išteklių panaudojimą, sukuriant regioninį įpurškimo punktą ir parengiant teisinę sistemą tvaraus biometano įpurškimui į esamą gamtinių dujų tinklą (b punkto tikslas). Taip pat numatoma, kad, pagal šią sistemą mažiesiems biometano gamintojams suteikus galimybę naudotis esamais įpurškimo punktais, jie galės prisidėti prie bendro šio išteklių naudojimo apimčių didinimo. Investicijomis į elektros tinklo modernizavimą, skaitmenizavimą ir saugumą tikimasi padidinti naudojamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį ir paspartinti jos diegimą perdavimo ir paskirstymo lygmenimis įgyvendinus pažangiųjų elektros tinklų valdymo sprendimus, taip pat padidinus nacionalinio tinklo pajėgumą integruoti atsinaujinančiuosius išteklius (b punkto tikslas). Tikimasi, kad vykdant reformą bus sumažintas energijos nepriteklus, nes bus sukurta energetikos bendrijoms ir gaminantiems vartotojams palanki reguliavimo sistema ir pagal šią sistemą bus pradėtos pažeidžiamoms grupėms palankios iniciatyvos (c punkto tikslas). Investicijomis į akumuliatorių energijos kaupimo sistemą numatoma padėti panaikinti energijos perdavimo ir paskirstymo šalyje ir tarptautiniu mastu kliūtis, atsirandančias vis labiau atsiejant nacionalinį tinklą nuo Rusijos ir Baltarusijos tinklų (e punkto tikslas). Šios investicijos taip pat turėtų padėti kaupti elektros energiją ir padidinti energetinį saugumą (e punkto tikslas);
- (35) į skyrių „REPowerEU“ įtrauktos priemonės dera su Latvijos pastangomis pasiekti Reglamento 2021/241 21c straipsnio 3 dalyje nustatytus tikslus, atsižvelgiant į priemones, kurios įtrauktos į Tarybos jau priimtą įgyvendinimo sprendimą, ir į kitas nacionalinėmis lėšomis finansuojamas ar Sąjungos lėšomis finansuojamas papildomas priemones. Investicijos į akumuliatorių energijos kaupimo sistemą papildė tarpvalstybinį projektą, kuris finansuojamas pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę. Skyriaus „REPowerEU“ tikslai yra suderinti su Latvijos pastangomis toliau mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, spartinti žaliąją pertvarką ir tapti švarią energiją eksportuojančia šalimi;

Priemonės, turinčios tarpvalstybinį arba daugiašalį pobūdį arba poveikį

- (36) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies db punktą ir V priedo 2.13 kriterijų, skyriuje „REPowerEU“ numatytos priemonės turi didelį (A reitingas) tarpvalstybinį arba daugiašalį pobūdį arba poveikį;
- (37) skyriuje „REPowerEU“ numatytais priemonėmis sudarant sąlygas atsinaujinančiųjų energijos išteklių integravimui taikant pažangiųjų tinklų valdymo sprendimus, modernizuojant ir apsaugant elektros energijos infrastruktūras, didinant elektros energijos kaupimo pajėgumus ir spartinant Baltijos šalių elektros energijos tinklo sinchronizavimą su Sąjungos tinklu, prisidedama prie energijos tiekimo saugumo visoje Sąjungoje užtikrinimo;
- (38) skyriaus „REPowerEU“ priemonėmis taip pat padedama mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro didinant tvaraus biometano naudojimą ir investuojant į elektros tinklo modernizavimą, skaitmenizavimą ir saugumą, kad būtų galima geriau integruoti atsinaujinančiuosius energijos išteklius. Investicijų priemone, kuri apima akumuliatorių energijos kaupimo sistemos įrengimą, siekiama užbaigti Latvijos, Lietuvos, Estijos ir Lenkijos įgyvendinamą tarpvalstybinį projektą, kad būtų užtikrintas visiškas Baltijos šalių elektros tinklų sinchronizavimas su žemyninės Europos tinklu. Ši investicija taip pat apima papildomą veiklą, kuria siekiama didinti ypatingos svarbos infrastruktūros kibernetinį saugumą ir užtikrinti stabilų perdavimo

tinklo veikimą po sinchronizavimo, atsižvelgiant į didesnę atsinaujinančiųjų energijos išteklių integravimą. Investicijos į elektros energijos perdavimo ir skirstomųjų tinklų modernizavimą, skaitmenizavimą ir saugumą taip pat turi tarpvalstybinį ir daugiašalį aspektą ir poveikį, nes numatoma, kad jos padės pašalinti energijos srautų kliūtis ir palengvinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimą į tinklus;

- (39) į skyrių „REPowerEU“ įtrauktų priemonių, turinčių tarpvalstybinį ar daugiašalį pobūdį ar poveikį, numatytos išlaidos sudaro 99 % numatytų skyriaus „REPowerEU“ išlaidų. Taigi, vertinama, kad šio skyriaus tarpvalstybinis ar daugiašalis pobūdis arba poveikis yra didelio masto;

Indėlis į žaliąją pertvarką, įskaitant biologinę įvairovę

- (40) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies e punktą ir V priedo 2.5 kriterijų, iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane, įskaitant skyrių „REPowerEU“, yra priemonių, kuriomis dideliu mastu (A reitingas) prisidedama prie žaliosios pertvarkos, įskaitant biologinę įvairovę, arba dėl jos kylančių uždavinių. Priemonėms, kuriomis padedama siekti klimato srities tikslų, skiriamos lėšos sudaro 42 % bendros ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano asignavimo sumos ir 100 % visų numatytų skyriaus „REPowerEU“ priemonių išlaidų, apskaičiuotų pagal to reglamento VI priede pateiktą metodiką. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 17 straipsnį iš dalies pakeistas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas, įskaitant „REPowerEU“ skyrių, atitinka 2021–2030 m. nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane pateiktą informaciją;
- (41) skyriuje „REPowerEU“ numatytos priemonės turi ilgalaikį poveikį, nes padės modernizuoti, apsaugoti ir skaitmenizuoti nacionalinius elektros perdavimo ir skirstomuosius tinklus. Investicijos į nacionalinį tinklą yra labai svarbios siekiant paspartinti perėjimą prie švarios energijos ir nacionalinių tinklų sinchronizavimą su žemyninės Europos tinklu, be kita ko, atsižvelgiant į ES tikslą dėl poveikio klimatui neutralumo iki 2050 m. Be to, šiame skyriuje nurodytomis priemonėmis padedama siekti Sąjungos 2030 m. energetikos ir klimato tikslų ir Sąjungos tikslo dėl poveikio klimatui neutralumo iki 2050 m., nes nacionalinis energijos tinklas rengiamas didesniai elektros energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių integravimui ir didinamas tvaraus biometano naudojimas. Vykdam reformą numatoma: i) sukurti galimybių atveriančią sistemą energetikos bendrijoms, gaminantiems vartotojams ir mikrogeneratorių savininkams, ii) nustatyti sąlygas veiksmingesniam perdavimo ir skirstymo infrastruktūrų naudojimui ir iii) nustatyti sąlygas didesniai tvaraus biometano, kuris turėtų būti įpurškiamas į esamą gamtinių dujų tinklą, naudojimui;
- (42) investicijos į energijos tiekimo užtikrinimą ir stabilizavimą bei į nacionalinio elektros energijos tinklo sinchronizavimą su Sąjungos tinklu papildomai prisidės prie Latvijos žaliosios pertvarkos atsisakant iškastinio kuro. Investicijomis į elektros perdavimo ir skirstomųjų tinklų modernizavimą, skaitmenizavimą ir saugumą numatoma prisitaikyti prie didesnio kiekio kintamų atsinaujinančiųjų energijos išteklių įgyvendinant Latvijos siekį tapti švarią energiją eksportuojančia šalimi. Investicijos į tvarų biometaną papildys nacionalines pastangas padidinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį ir paspartinti jų diegimą. Todėl numatoma, kad prie žaliosios pertvarkos ar dėl jos kylančių problemų sprendimo labai prisidės visos į skyrių „REPowerEU“ įtrauktos priemonės;

Indėlis į skaitmeninę pertvarką

- (43) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies f punktą ir V priedo 2.6 kriterijų, iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane yra priemonių, kuriomis dideliu mastu prisidedama prie skaitmeninės pertvarkos arba dėl tos pertvarkos kylančių uždavinių sprendimo. Paramos siekiant skaitmeninių tikslų priemonėms skiriamos lėšos sudaro 23 % visų iš dalies pakeisto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano asignavimų (apskaičiuota pagal to reglamento VII priede pateiktą metodiką);
- (44) iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos skaitmeninės priemonės toliau apima kelis skaitmeninės pertvarkos aspektus – viešąjį ir privatųjį sektorį, gebėjimus ir junglumą – visų pirma siekiant vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu padidinti Latvijos konkurencingumą. Latvijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano daliniai pakeitimai nedaro poveikio šio plano priemonėms, kuriomis dideliu mastu prisidedama prie skaitmeninės pertvarkos arba dėl tos pertvarkos kylančių uždavinių sprendimo;
- (45) numatoma, kad skyriuje „REPowerEU“ numatytomis priemonėmis bus prisidėta prie skaitmeninės pertvarkos ir dėl to kylančių uždavinių sprendimo investuojant į elektros perdavimo ir skirstomųjų tinklų skaitmenizavimą ir į ypatingos svarbos energetikos infrastruktūrų skaitmeninį saugumą. Pagal šį skyrių numatytomis priemonėmis taip pat bus prisidedama didinant su pažangiosiomis energetikos sistemomis susijusius kaupimo pajėgumus. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 21c straipsnio 5 dalį, į skyriuje „REPowerEU“ numatytas reformas ir investicijas neturi būti atsižvelgiama apskaičiuojant bendrą plano asignavimų sumą, skirtą tame reglamente nustatytam reikalavimui dėl skaitmeninio tikslo vykdyti;

Stebėseną ir įgyvendinimą

- (46) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies h punktą ir V priedo 2.8 kriterijų, iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane, įskaitant skyrių „REPowerEU“, pasiūlyta tvarka yra tinkama (A reitingas), kad būtų užtikrinta veiksminga ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano stebėseną ir įgyvendinimą, įskaitant numatomą tvarkaraštį, tarpines bei siektinas reikšmes ir susijusius rodiklius;
- (47) siūlomų Latvijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano pakeitimų pobūdis ir mastas nedaro poveikio ankstesniam ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano veiksmingos stebėsenos ir įgyvendinimo vertinimui. Iš dalies pakeistų priemonių tarpinės ir siektinos reikšmės, įskaitant įtrauktąsias į skyrių „REPowerEU“, yra aiškios ir realistiškos, o siūlomi tų tarpinių ir siektinų reikšmių rodikliai yra aktualūs, priimtini ir patikimi. Tarpinės ir siektinos reikšmės yra aktualios ir jau užbaigtoms priemonėms, kurios yra tinkamos finansuoti pagal Reglamento (ES) 2021/241 17 straipsnio 2 dalį. Norint pagrįsti mokėjimo prašymą, reikia, kad šios tarpinės ir siektinos reikšmės laikui bėgant būtų pakankamai pasiektos;

Išlaidų įvertinimas

- (48) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies i punktą ir V priedo 2.9 kriterijų, iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane, įskaitant skyrių „REPowerEU“, pateiktas visų numatytų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano išlaidų sumos pagrindimas yra iš dalies (B reitingas) pagrįstas, tikėtinas, atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcingas tikėtinam nacionaliniam ekonominiam ir socialiniam poveikiui;

- (49) Latvija pateikė atskiras visų naujų priemonių, kurių išlaidos susijusios su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu, įskaitant jo skyrių „REPowerEU“, išlaidų sąmatas, taip pat atskirus visų esamų priemonių, dėl kurių pakeitimų pasikeitė išlaidų sąmatos, pagrindimus. Latvijos pateikta informacija iš esmės yra pakankamai išsami, kad būtų galima įvertinti išlaidų sąmatų pagrįstumą ir patikimumą. Latvija išlaidų sąmatas ir prielaidas pateikė naudodama standartinio šablono lentelę, kurios paskirtis – apibendrinti pagrindinę su išlaidomis susijusią informaciją ir įrodymus, įskaitant išlaidų apskaičiavimo metodiką. Be to, Latvija pateikė papildomus išlaidų sąmatų patvirtinamuosius dokumentus, įskaitant pasiūlymus dėl konkursų, nuorodas į palyginamas praeityje vykdytas investicijas bei kvalifikuotų ekspertų parengtas išsamias išlaidų sąmatas. Latvija taip pat pateikė skirtingų laikotarpių statybų išlaidų prognozes, kuriomis pagrindžia su infliacija susijusį išlaidų padidėjimą. Iš išlaidų sąmatų vertinimo ir patvirtinamųjų dokumentų matyti, kad dauguma naujųjų priemonių išlaidų yra tinkamai pateisintos, pagrįstos ir tikėtinos. Be to, pakeistų priemonių išlaidų sąmatų pokyčiai yra pakankamai pagrįsti ir proporcingi. Galiausiai ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano visų numatytų išlaidų suma atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcinga tikėtinam nacionaliniam ekonominiam ir socialiniam poveikiui. Iš dalies pakeistų priemonių išlaidų sąmatos yra susijusios tik su plano dalimi ir neturi poveikio pirminio plano vertinimui dėl išlaidų kriterijaus (B reitingas);
- (50) Latvija pateikė pakankamai informacijos ir įrodymų, kad visų naujų ir „REPowerEU“ priemonių išlaidos tuo pačiu metu nebus finansuojamos iš kitų Sąjungos finansavimo šaltinių. Iš dalies pakeitus planą įsipareigojimas nustatyti apsaugos priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią dvigubam finansavimui, išlieka ir nebuvo pakeistas;

Kiti vertinimo kriterijai

- (51) Komisija mano, kad Latvijos pateikti pakeitimai nedaro poveikio 2021 m. liepos 13 d. Tarybos įgyvendinimo sprendime ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1 dėl Latvijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo pateiktam teigiamam ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumo, veiksmingumo, efektyvumo ir nuoseklumo įvertinimui pagal 19 straipsnio 3 dalies c, g, j ir k punktuose nustatytus vertinimo kriterijus;

Konsultavimosi procesas

- (52) pagal savo nacionalinę teisinę sistemą Latvija surengė keletą konsultacijų su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kad aptartų Reglamento (ES) 2021/241 dalinius pakeitimus ir iš dalies pakeisto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano turinį. Su plačiąja visuomene dėl iš dalies pakeisto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano oficialiai konsultuotasi 2023 m. gegužės–birželio mėn. per elektroninę Ministrų kabineto platformą. Taip pat konsultuotasi su socialiniais partneriais, įskaitant profesinių organizacijų atstovus. Suinteresuotųjų subjektų pasiūlymai prieinami viešai. Jų dalyvavimas diskusijose buvo skatinamas taikant valdymo ir kontrolės sistemą, kuri naudojama sanglaudos politikos paramai įgyvendinti ir kurioje suinteresuotųjų subjektų atstovai yra neatsiejama ES lėšų kontrolės komiteto dalis;
- (53) vykdant konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais procesą, Latvijos valdžios institucijos specialiaje teisėkūros portale surengė viešas konsultacijas dėl skyriaus „REPowerEU“. Iš viso iš keturių partnerių gauta 12 atsiliepimų. Latvijos valdžios institucijos išnagrinėjo gautas pastabas ir pateikė suinteresuotiesiems subjektams paaiškinimus dėl tolesnių veiksmų;

Teigiamas įvertinimas

- (54) Komisijai teigiamai įvertinus iš dalies pakeistą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, ir padarius išvadą, kad planas pakankamai atitinka Reglamente (ES) 2021/241 nustatytus vertinimo kriterijus, pagal to reglamento 20 straipsnio 2 dalį ir V priedą turėtų būti išdėstytos iš dalies pakeistam ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui, įskaitant skyrių „REPowerEU“, įgyvendinti būtinos reformos ir investiciniai projektai, atitinkamos tarpinės bei siektinos reikšmės ir rodikliai, taip pat iš dalies pakeistam ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui, įskaitant skyrių „REPowerEU“, įgyvendinti kaip negražintina finansinė parama Sąjungos suteikiama suma;

Finansinis įnašas

- (55) Latvijos iš dalies pakeisto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano, įskaitant skyrių „REPowerEU“, visos numatytos išlaidos yra 1 969 244 522 EUR. Kadangi iš dalies pakeisto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano visos numatytos išlaidos yra didesnės už atnaujintą Latvijai teikiamą didžiausią finansinį įnašą, Latvijos iš dalies pakeistam ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui, įskaitant skyrių „REPowerEU“, pagal 11 straipsnį apskaičiuotas skiriamas finansinis įnašas turėtų būti lygus Latvijos iš dalies pakeistam ekonomikos gaivinimo ir atsparumo planui, įskaitant skyrių „REPowerEU“, teikiamo finansinio įnašo visai sumai. Ši suma yra lygi 1 834 501 144 EUR;
- (56) vadovaudamasi Reglamento (ES) 2021/241 21a straipsnio 5 dalimi, 2023 m. rugsėjo 26 d. Latvija pateikė prašymą skirti to reglamento 21a straipsnio 1 dalyje nurodytas pajamas, kurias valstybės narės dalijasi pagal Reglamento (ES) 2021/241 IVa priedo metodikoje nustatytus rodiklius. Visos numatytos 21c straipsnio 3 dalies b–f punktuose nurodytų priemonių, įtrauktų į skyrių „REPowerEU“, išlaidos sudaro 134 743 378 EUR. Kadangi ši suma yra didesnė už Latvijai skirtą asignavimų dalį, Latvijai skirta papildoma negražintina finansinė parama turėtų būti lygi asignavimų daliai. Ši suma lygi 123 797 035 EUR;
- (57) be to, vadovaudamasi Reglamento (ES) 2021/1755⁴ 4a straipsniu, 2023 m. vasario 28 d. Latvija pateikė pagrįstą prašymą perkelti į Priemonę visą likusią jos preliminaraus asignavimo sumą iš prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervo, kuri yra lygi 10 946 343 EUR. Ta suma turėtų būti skirta skyriuje „REPowerEU“ numatytoms reformoms ir investicijoms remti kaip papildoma negražintina finansinė parama;
- (58) bendras Latvijai skiriamas finansinis įnašas turėtų būti 1 969 244 522 EUR;

„REPowerEU“ išankstinis finansavimas

- (59) Latvija paprašė skirti toliau nurodytą finansavimą jos skyriui „REPowerEU“ įgyvendinti: perkelti 10 946 343 EUR iš preliminaraus asignavimo iš prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervo išteklių ir 123 797 035 EUR iš apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB pajamų;
- (60) pagal Reglamento (ES) 2021/241 21d straipsnį 2023 m. rugsėjo 26 d. Latvija paprašė skirti 26 948 676 EUR, t. y. 20 % prašomų lėšų išankstinį finansavimą. Atsižvelgiant į turimus išteklius, tas išankstinis finansavimas Latvijai turėtų būti suteiktas įsigaliojus Komisijos ir Latvijos susitarimui, kuris turi būti sudarytas pagal Reglamento (ES)

⁴ 2021 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1755, kuriuo sukuriamas prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervas (OL L 357, 2021 10 8, p. 1).

2021/241 23 straipsnio 1 dalį (toliau – finansavimo susitarimas), ir laikantis to susitarimo;

- (61) todėl reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti 2021 m. liepos 13 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimą (ST 10157 21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) dėl Latvijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo. Siekiant aiškumo, to įgyvendinimo sprendimo priedas turėtų būti pakeistas nauju,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimas (ES) (ST 10157/21 INIT;

ST 10157/21 ADD 1 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimas

Latvijos iš dalies pakeisto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimas remiantis Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalyje numatytais kriterijais patvirtinamas. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos reformos ir investiciniai projektai, jo stebėsenos ir įgyvendinimo tvarka ir tvarkaraštis, įskaitant atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes, atitinkami rodikliai, susiję su numatytų tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimu, ir Komisijai užtikrinamos visapusiškos prieigos prie pagrindinių susijusių duomenų tvarka yra išdėstyti šio sprendimo priede.“;

- 2) 2 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Sąjunga Latvijai kaip negražintiną paramą pateikia 1 969 244 522 EUR finansinį įnašą⁵. Šis įnašas apima:

- (a) pateikiamą 1 640 779 642 EUR sumą, dėl kurios turi būti teisiškai įsipareigota ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d.;
- (b) pateikiamą 193 721 502 EUR sumą, dėl kurios turi būti teisiškai įsipareigota nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.;
- (c) 123 797 035 EUR sumą⁶ pagal Reglamento (ES) 2021/241 21a straipsnio 6 dalį, išskirtinai skirtą to reglamento 21c straipsnyje nurodytoms priemonėms, išskyrus 21c straipsnio 3 dalies a punkte nurodytas priemones, finansuoti;
- (d) 10 946 343 EUR sumą, perkeltą į Priemonę iš prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervo.

2. Sąjungos finansinį įnašą Komisija Latvijai pateikia dalimis pagal šio sprendimo priedą. 237 380 000 EUR suma skiriama kaip išankstinis finansavimas pagal Reglamento (ES) 2021/241 13 straipsnį.

⁵ Ši suma atitinka finansinį asignavimą atėmus Latvijos proporcingą išlaidų dalį pagal Reglamento (ES) 2021/241 6 straipsnio 2 dalį, apskaičiuotą pagal to reglamento 11 straipsnyje nurodytą metodiką.

⁶ Ši suma atitinka pagal Reglamento (ES) 2021/241 IVa priede nustatytą metodiką apskaičiuotą finansinį asignavimą, iš kurio išskaičiuota proporcinga Latvijos išlaidų, nurodytų to reglamento 6 straipsnio 2 dalyje, dalis.

26 948 676 EUR suma pateikiama kaip išankstinis finansavimas pagal Reglamento (ES) 2021/241 21d straipsnį. Tą išankstinį finansavimą Komisija gali išmokėti dviem išmokomis.

Išankstinį finansavimą ir paramos dalis Komisija gali išmokėti viena ar keliomis dalinėmis išmokomis. Dalinių išmokų dydis priklauso nuo turimo finansavimo.“;

3) priedas pakeičiamas šio sprendimo priedo tekstu.

2 straipsnis

Adresatas

Šis sprendimas skirtas Latvijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė